

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pada na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Bokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverostopne petiti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

„Centralna posojilnica“.

Ta naš denarni zavod je imel v četrtek, dne 9. t. m., svoj redni letni občni zbor.

Ne moremo kaj, da bi ne ob tej priliki podali našim čitateljem malo sliko tega našega denarnega zavoda, ki tako lepo napreduje in vrši sveto nalogo: z nizkimi obrestmi pomagati našemu posestniku na noge na polju osamosvojitve.

Deseto leto deluje „Centralna posojilnica“. V tem času si je zbog svoje solidnosti pridobila neomajno zaupanje našega ljudstva. Naša „Centralna“ je postala dobrotnica kmečkemu ljudstvu posebno kot mati naših kmečkih posojilnic po deželi, katerim daje denar, ako ga potrebujejo in sprejema, ako ga imajo preveč.

Naša „Centralna“ je tudi v obeh nasprotnikov soliden denarni zavod, do katerega se obračajo dan na dan s prošnjami za posojila in pa z vlogami. To je najboljšo spričevalo za posojilnico.

Seveda si je „Centralna“ pridobila tak ugled zbog pametnega in treznega vodstva. „Centralna“ ne dela neumnih spekulacij, tudi ne odira strank z visokimi obrestmi, ne dela vratolomnih skokov na polju dozdevne narodne osamosvojitve, ampak premišljeno koraka naprej; trezno premotrivajoč dani položaj na levo in na desno ima pred očmi to-le: Kadar gospodarji s premoženjem drugih, s krvavimi žulji trpinov, pazi kaj delaš, pazi, da si ne nakopaš prokletstva in sovraštva vsled lahkomišljene gospodarstva, vedi, da so ti težko prislužene groše zaupali ljudje, ki so se mučili in stiskali leta in leta in so marsikaterikrat napravili križ na ustih, da so nekaj skupaj stisnili za slabejše čase ali pa za svoje male.

Pod takim vodstvom pa, kakor ga ima naša „Centralna“ je nemogoč korak nizdolu, marveč vedno navzgor!

* * *

Iz tiskanega letnega poročila, katerega je izdala „Centralna posojilnica“ posnemljemo:

V upravnem letu 1910 sta pristopila na novo dva člana z 11 glavnimi deleži, en drugi član z enim glavnim deležem ter 154 članov s 154 opravnimi deleži. Odstopil je 1 član z 10 glavnimi in 12 članov z 12 opravnimi deleži, tako, da je štela „Centralna“ koncem leta 1910 85 članov z 262 glavnimi in 1733 članov z 1733 opravnimi deleži.

Denarni promet je znašal v minulem letu 9.555.362-26 K. Hranilnih vlog ima „Centralna posojilnica“ 2.190.241-33 kron. Hranilnih knjižic se je na novo izdalo v l. 1910 263, realiziralo pa 210.

Posojil se je v l. 1910 dalo na osebni kredit, na vknjižbo in na mesečno odplačevanje 590.609-59 K. Vrnilo pa se je 280.326-40 K. Koncem l. 1910 so znašala posojila 2.521.910-65 K. Na novo se je izposodilo v minulem letu 165 strankam, vrnilo je posojila 132 strank.

Promet v tekočem računu je znašal v l. 1910 6.489.440-77 K.

Čisti dobiček v l. 1909 je znašal 13.773-10 K, ki se je razdelil po sklepu občnega zbora z dne 14. aprila 1910 tako-le: Rezervnemu zakladu 8.446-44 K, razpoložnemu zakladu 3.069-12 K, za 5% dividend 2.257-54 K. Rezervni zaklad je znašal koncem l. 1910 44.374-69 K, razpoložni zaklad pa 4.684-05 K.

Čisti dobiček za deseto upravno leto znaša 14.817-83 K. Predlog načelnstva občnemu zboru glede uporabe čistega dobička se glasi v smislu § 15. društvenih pravil: 10% pripis rezervnemu zakladu, 5% dividenda deležem, od ostanka prva polovica rezervnemu zakladu; druga polovica razpoložnemu zakladu.

„Centralna posojilnica“ je članica „Goriške zveze gospodarskih zadrug in društev v Gorici“ in „Zadružne zveze“ v Ljubljani. Zakonita revizija se je izvršila po „Zadružni zvezi“ v Ljubljani dne 7. — 11. aprila 1910.

Iz zgoraj zabilježenih podatkov je razviden napredek „Centralne posojilnice“. V očigled skoraj deset milijonskemu prometu v minulem letu, izkazuje bilanca še ne 15.000 K čistega dobička, kar je vsekako malo. To pa pride zato, ker „Centralna“ daje posojila zelo ceno in nudi našemu kmečkemu ljudstvu največje ugodnosti posebno potom rafjeizenovih posojilnic na deželi, s katerimi je v vedni zvezi.

Kakor dosedaj, tako upamo, da bode tudi v prihodnje in še boljše. Pošteni posestniki naj se le zatekajo v potrebi v okrilje „Centralne“.

Dopisi.

Komen. — V ponedeljek dne 6. t. m. je umrl g. Anton Merkelj, zdravnik, v 83. letu svoje starosti previden s sv. zakramenti! Naj počiva v miru!

Iz Št. Petra. (Naš postajenačelnik Mayer.) — Dolgo časa je bil naš postajenačelnik miren in sicer odkar se ga je podučilo, da je Št. Peter na slovenski zemlji in da treba znati pri nas slovenski, ako se hoče opravljati službo železniškega uradnika, in slovenščino spoštovati. Naš Mayer to dobro ve. V zadnjem času pa je spet začel kazati nemške rožičke s tem, da je začel uporabljati samonemški pečat. Kdo mu je dal za to dovoljenje? Zahtevamo odločno, da se mora, kakor dosedaj uporabljati pečat, ki nosi tudi slovenski napis! In ako se to ne zgodi v kratkem, podrezamo na drugem mestu tako, da bo Mayerčka dolgo časa šegetal. — Pa tudi na neke češke nadpise na nekkih pošiljkih, ki so došle s Češkega v Št. Peter, se je Mayer spravi naziva je jih „Schweinerer“. Povemo mu, da takega njegovega početja ne bomo trpeli. ne bo to nič pomagalo, bomo preskrbeli drugo, boljše zdravilo.

Iz Tolmina. — Naše županstvo bo gradilo novo veliko vojašnico. Name-rava se potrositi do 350.000 K. Potrebni

koraki so baje nje storjeni. Najbrže da se bo z delom pričelo uže letos.

Bovec, dne 7. marca. — Kakor se je nedavno čitalo v Vašem listu, se je začel tudi deželni odbor goriški zanimati za riborejo, kar je za našo deželo jako važnega gospodarskega pomena. Da deželni odbor to stvar podpira, je dobro uže zaradi tega, ker se s tem močno podpira promet s tujci. Znano je, da prihajajo k nam bogati gospodje iz Pariza, Londona, Nemčije ter iz raznih drugih avstrijskih dežel ribarit v našo romantično Sočo, in bodo sedaj, ko začne točna avtomobilna zveza, še v večjem številu prihajali. Zato bi bilo na mestu, da bi se skrbelo tudi pri nas kakor po drugih deželah in sicer za to, da bi vdobivali umetnim potom jajca od domačih sočnih postrvi, katere se od drugih močno razlikujejo v velikosti, rasti in mesu.

V nedeljo sem bil v Kobaridu pri g. davčnem upravitelju Frandoliču in sem se jako razveselil, ko sem si ogledal njegovo riborejo. Dobro bi bilo, ko bi dežela ali vlada na tak način kakor goreimenovani gospod vdobila jajca ter potem spuščala male ribice v naše vode. — Ljubitelj športa in ljudstva.

Iz Podgore. — Županstvo Podgora obsega štiri katastralne občine in sicer: Podgora, Pevma, Št. Maver in Podsabotin. Katastralna občina Podgora šteje 327 hiš s 2229 prebivalci, Pevma 196 hiš s 1316 prebivalci, Št. Maver 66 hiš s 359 prebivalci in Podsabotin 51 hiš s 346 prebivalci; skupno 4250 prebivalcev.

Politični pregled.

Državni zbor.

Po skoro štiritedenskem odmoru je začela poslanska zbornica v sredo zopet zborovati. Vlada je predložila v ti seji med drugimi tudi zakonski načrt o trimesečnem proračunskem provizoriju, kar znači, da je izgubila nado, da bi bil

Dve nečakinji mesto jedne.

Veseloigra v dveh dejanjih.

Prevela

L. Kersnik-Rottova.

(Dalje.)

Radivoj: (Za se.) To je strahovito razveseljevanje!

Milan: Upam, da se sčasoma bolje spoznava?

Lavoslava: To hočeva.

Milan: Jaz se vam nočem hliniti.

Lavoslava: (Z vzdihom.) O, tudi meni se hinavščina gnusi.

Sliši se 11 udarcev ure,

Rozika: Šlišite! ura bije najrajst, zdaj pride moj učitelj.

Milan: (Porabi to priliko.) Vas spremim v vašo sobo.

Rozika: Mi je čast.

Milan: (Radivoju.) Dragi bratranec, še besede nisva spregovorila, a oba sva tu v tako čudnem položaju —

Radivoj: Vedi ga Bog, da je res!

Milan: Pridobiti si hočem tvoje zaupanje. (Gospodič. Roziki.) Idite gospodična! (Odideta.)

7. prizor.

Radivoj. Lavoslava.

Radivoj: (Po kratkem premišljevanju.) Draga Slavka! kaj rečeš k vsemu temu?

Lavoslava: Kar sem vso pot pravila. Bojim se slabega izida.

Radivoj: Stric je hraber in vrl mož. —

Lavoslava: Gotovo. On hoče tebe in Tinico osrečiti. Če ne pojde z lepa, uporabil bode silo. Ako pa zve, da si ti zaročen z ubogo deklico, da si celo tisto predstavil mu za sestro — med tem, ko velja tvoja sestra za tujko. — — — O — Radivoj! ne pozabi, da sem te tolikrat prosila resnico pisati. Naj bode potem, kakor more; vsaj se ima mirno vest, ako se je pošteno ravnalo.

Radivoj: Naj bode potem, kakor more. To rečeš ti tako mirno? (Občutljivo.) Seveda, tudi ako naju razdvoji, mogoče, da bode vse dobro.

Lavoslava: Kaj hočeš s temi besedami dokazati?

Radivoj: Moj bratranec je lep in fin človek — od očeta ima ukaz moji sestri dvoriti — tebe ima za mojo sestro — in — kakor sem opazil, — tudi dobro izpolnjuje ta ukaz. Konec

vsega — on se zaljubi v te in meni vzame nevesto pred nosom.

Lavoslava: (Smejè.) Do sedaj se še ni požuril.

Radivoj: Vendar se mi je zdelo, da ti je lepe reči pripovedoval.

Lavoslava: O tem — jaz nič ne vem. — Pač pa si ti ukaz svojega strica prav vestno izvrševal, in kakor je bilo videti, si — naredil z gospodično Červiček že veliko prijaznost.

Radivoj: S to gosjo vseh gosi!

Lavoslava: Kaj če to? Lepa je, bogata je, — na promet ne gledate moški!

Radivoj: Ljuba Slavka! čemu me dražiš?

Lavoslava: Kdo je začel?

Radivoj: (Ji poda roko.) Saj ni resno.

Lavoslava: Istinito?

Radivoj: Resnično. Menim, da si prepričana, da nikdar ne morem ljubiti drugo dekle, nego tebe.

Lavoslava: Pa tudi ne druge poročiti?

Radivoj: (Odločno.) Ne. Rajši grem s teboj nazaj na Češko, ko bi mi bilo tudi vso pot prosjačiti. Vendar umiri se! Vse bode dobro končalo! Zapazil sem, da si stricu všeč. Prav všeč.

Pogledal te je prav s takim očesom, kakor moj r. oče, kadar je bil zadovoljen.

Lavoslava: Bog te usliši!

Radivoj: Ne bodi tako boječa! Ohrabri se! Veruj mi, da te bodem še pred večerom objel v pričlo strica za svojo nevesto. (Jo hoče objeti.)

8. prizor.

Razboršek. Tinica. Prejšnja.

Razboršek: O, o, poglejte no, to je bratovska ljubezen! 'Saj ji dvori, kakor bi živeli v tistih časih, ko je zamogel brat sestro poročiti.

Tinica: (Zvito.) Da gospod Razboršek, le pokarajte ju malo; tako se je godilo vsó pot, vedno sta se obnašala, kakor dva zaljubljena. Prav za prav bi bil moral meni dvoriti: kaj ne? A zagotovitim vas, da se za me skoraj zme-nil ni.

Razboršek: To je prav storil. Kako lahko bi se bil zagledal v tiste vaše črne oči.

Tinica: To bi bila pa nesreča! Mar menite, da bi bila jaz neobčutna njemu nasproti?

(Dalje pride.)

državni proračun že tekom tega meseca rešen. Stavljeneh je bilo tudi več interpelacij, med njimi tudi ona posl. Mandić-a in tovarišev zaradi pomanjkanja sodnikov in pisarniškega osebja pri okrajnih sodiščih v Istri in ona poslanca Roblek-a in tovarišev zaradi narodnostnih razmer pri sodiščih na Spodnjem Štajerskem.

Nato je zbornica razpravljala o društvenem zakonu. Govorili so razni govorniki. Nekateri so zahtevali, naj se dotično poročilo zopet vrne ustavnemu odseku, drugi so bili pa zato, da se zadeva takoj reši in dotični zakonski načrt sprejme. Generalni govornik proti je bil poslanec dr. Korošec, ki se je izrekel zoper to, da se predloga vrne odseku. Generalni govornik za pa je bil za to, da se predloga vrne ustavnemu odseku.

Nato je prišel na vrsto nujni predlog poslanca Fresla, naj se odstrani davek na meso. Ker so se ostali govorniki deloma odrekli besedi, deloma niso bili navzoči, je predsednik izjavil, da se bo o predlogu glasovalo v eni prihodnjih sej.

Poslanec Malik je vprašal predsednika, ali hoče stopiti v zvezo s predsednikom gosposke zbornice, naj se javno protestira proti temu, da bi bilo katoliškemu monarhu Avstrije zabranjeno obiskati o priliki jubileja Italije italijanskega kralja, zaveznika Avstrije.

Predsednik je odgovoril, da se noče vmešavati v zunanje zadeve monarhije, in pokliče poslanca Malika k redu, ker je razžalil papeža.

Nato je bila seja zaključena.

Poslanska zbornica je v včerajšnji seji sprejela najprvo poročilo ustavnega odseka o predlogu posl. Pernstorferja, da smejo tudi ženske pristopiti kakor članice k političnim društvom, in glede premembe društvenega zakona.

Potem je zbornica razpravljala o agrarnih resolucijah. Minister je razpravljal podrobno o predlogih, ki so bili sproženi v odseku, ter je zagotovil, da bo poljedelsko ministerstvo iste po možnosti pospeševalo. Rekel je, da bo vlada pospeševala zboljšanje polj in travnikov, ter živinorejo. V ta namen bo pred vsem pospeševala delovanje kmetijskih zadrug. Izrazil je nado, da bo kuga na gobcu in parkljih kmalo ponehala.

Potem ko je govorilo več govornikov, je bila pretrgana razprava o agrarnih resolucijah in se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu poslanca Fresla, da se odpravi davek od mesa.

Nujnost predloga je bila sprejeta.

V podrobni razpravi je poslanec Fresl modificiral svoj predlog v tem smislu, da se vlada pozivlja, naj predloži zakon, ki odpravlja davek na meso in užitnino v zaprtih mestih.

Predlog je bil odkazan davčnemu odseku.

Ogrski državni zbor.

Po skoro dva meseca trajajoči razpravi, ki je bila pravzaprav prava komedija, je ogrska poslanska zbornica vendar-le vsprejela bančno predlogo. Madjari namreč vedo dobro, da bi bila samostalna ogrska banka prava nesreča za Ogrsko. Vpijejo in razsajajo pa, kakor da bi jo hoteli po vsi sili imeti, le zaradi tega, da slepijo javnost in izsilijo od kompetentnih krogov za Ogrsko še večjih koncesij na škodo naše državne polovice, kar se jim tudi večkrat posreči. Vprašenje je le, koliko časa bo še trajala taka komedija.

Včeraj je poslanska zbornica rešila predlogo o rekrutnem kontingentu.

Izza kulis ob aneksijski krizi.

V Ašu je govoril poslanec Wolf o dispozicijah nemške armade ob bosenski krizi. Tri dni poprej, ko je odstopil srbski prestolonaslednik, je obvestila Nemčija Rusijo, da je Nemčija vse pripravila, da mobilizira svojo armado. Rusija in Angleška pa se nista verovali, da Nemčija resno misli. Nato je naročila Nemčija vojaškim pooblaščenem v Peterburgu, da če pride do vojaka dva saska armauna zobra cesko,

da zadušita eventualno revolucijo. Nadalje je obvestil rusko vlado, da je že tudi pripravljena bavarska armada, da odrine na južno avstrijsko mejo, ker namerava Italija zasesti Trst in Trident. Obenem je javil zastopnik Nemčije, da je tudi vse pripravljeno za vojko proti Rusiji. Nato niso imeli Rusi več veselja do vojske.

Odkup bosanskih kmetov.

Ustavni odsek bosanskega sabora je v četrtek vsprejel proti glasovom Srbov zakonski načrt o fakultativnem odkupu kmetov.

Novi srbski minister.

Izšel je kraljev ukaz, ki imenuje za vojnega ministra generala Stepanovića.

Revolucija v Mehiku.

V severnem Mehiku je izbruhnila revolucija Zedinjene države Amerike s mobilizirale vojaštvo ter je poslale na mehičansko mejo, da zabrani prestop revolucionarcev čez mejo, ki se na ozemlju Zedinjenih držav zbirajo, da potem upadejo v mehičansko državo.

Revolucionarno gibanje v Albaniji in Stari Srbiji.

Glasom došlih vesti se v Albaniji in Stari Srbiji pojavljajo znaki, da utegne v kratkem priti do splošne ustaje. Toliko med Albanci kolikor med Srbi v skaderskem in kosovskem vilajetu vre in prebivalstvo se hoče z orožjem v roki upreti mladoturškemu režimu. Tudi v novibazarskem Sandžaku je opaziti nevarno gibanje. — Več uglednih trgovcev je iz Sandžaka pobegnilo v Bosno. Turki koncentrirajo svoje sile v Mitrovici, Kosovem in Peču.

Darovi.

Za „Šolski Dom“

je došlo našemu upravnistvu: Fr. Franko, vikar v Oseku 3 K, Josip Golja, župnik v p. 5 K, Blazij Grča, župnik v Šempasu 5 K, Jožef Gleščič iz Oseka K 1-60, Valentin Pipan, župnik v Renčah 2 K, skupaj K 16-60, kateri znesek je izročil preč. g. Bl. Grča, župnik v Šempasu.

Bog živi!

Domače in razne vesti.

Občni zbor „Centralne posojilnice“.

— V četrtek predpoludne se je vršil redni letni občni zbor „Centralne posojilnice“, ki je bil dobro obiskan. Daljše poročilo o tem našem denarnem zavodu prinašamo na prvem mestu današnjega lista. Tu naj opomnimo le, da smo posneli iz predsednikovega govora, da zadnja splošna denarna kriza ni imela na „Centralno posojilnico“ nikakega upliva ter da „Centralna posojilnica“ ni bila nikdar primorana zateči se h kreditnim operacijam, marveč da je prav dobro ishajala s svojim lastnim denarom. Izposodila je v minolem letu 280.000 K več nego ji je bilo vrnjenih posojil. Pri dopolnitvi volitvi v ravnateljstvo je bil izvoljen g. prof. A. Ipavec. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni gg. dr. Anton Gregorčič, dr. Fran Kos, monsgr. Josip Pavletič, dr. Andrej Pavlica in šolski svetnik Anton Šantel.

Smrtna kosa. Včeraj zjutraj je umrl po dolgi in mučni bolezni g. Ivan Jamšek, hišni posestnik v Gorici, v 72. letu svoje dobe. Pogreb bode jutri ob 10. uri predp. iz hiše žalosti Via Barriera št. 45. N. p. v m. l.

Gospod dr. Ivo Šoril, notarski substitut v Podgradu v Istri, je imenovan za notarja v Pulju.

Iz sodne službe. — Sodni praktikant Filip Černe je imenovan askultantom.

„Slovenska deželna kmetijska šola v močvirju.“ — Pod tem naslovom je priobčila predzadnja „Soča“ notico, v kateri pravi, da je res, da hoče deželni odbor „prepuštili prostore sedanje slovenske de-

žnato Rožito dolino proti Ajševici.“ Že na prvi mah more vsak razsoden človek spoznati, da je tako pisarjenje hudobno neumno in da nima drugega namena nego hujskati nerazsodne „Sočine“ bralce proti deželnemu odboru, a v prvi vrsti proti slovenskima deželnima odbornikoma; kajti prepustiti prostore slov. dež. kmet. šole italijanski dež. kmet. šoli ne bi mogel drugi kakor deželni zbor in ravnotako ne bi mogel drugi kakor deželni zbor dovoliti, da se kak drugi primeren prostor nakupi za slov. dež. kmet. šolo. O tem pa ni bilo do sedaj še govora ne v deželnem odboru, toliko manj pa še v deželnem zboru.

Ljudje okolu „Soče“ so najbrže nekaj čuli, iz česar bi hoteli kovati kapital za svoje hujskanje, brez katerega ne morejo živeti. Ker se bode najbrže že v doglednem času gradila nova deželna bolnica in ni popolnoma izključeno, da bi se ista ne gradila na sedanjem prostoru ital. dež. kmet. šole, nastala bode potem potreba poiskati drugi primeren prostor za nastanitev it. dež. kmet. šole. Kje se bode ta prostor našel, je vprašanje časa, toliko je pa gotovo, da o tem danes še nikdo ničesar ne ve, razun vsevedežev okolu „Soče“, ki pa tudi o tem ničesar ne vedo. Toliko se nam je zdelo vredno odgovoriti onim, ki so nas vprašali, kaj je resničnega na tem, kar piše „Soča“ o premestitvi slovenske deželne kmet. šole v „močvirnato Rožno dolino“.

Sicer pa dobro vemo, da nima „Sočina“ hujskanje drugega namena kakor odvrti pozornost svojih bralcev od močvirja, katero žuga pogoltniti njo, namreč „Sočo“, in njeno najbližjo okolico. Ali ni tako, „Soča“?! Govori vendar enkrat, kaj tako trdovratno molčiš na to stran Govori, pravimo, da ne bodo imeli prav oni, ki pravijo, da smo Ti v tem pogledu popolnoma „zaprlj sapo“!

Koliko je dati na „Edinostino“ pridušanje!

— V torkovi „Edinosti“ smo čitali v notici „Imenovanje tržaškega škofa in mi“ to-le izjavo: „Pa ker se nam že podtika neko jezo in sovraštvo nasproti novemu škofu, si res ne moremo kaj, da bi ne povedali na ves glas: da ni bilo onih okoli „Edinosti“, danes bi ne bil morda škof tržaški mons. Karlin, ampak kdo drugi, ali Italijan, ali pa celo kak Nmec.“ — Z drugimi besedami bi se dalo to tako-le povedati: Vlada je hotela imenovati škofom tržaškim Nemca, ali mi okoli „Edinosti“ smo se temu uprli potem je hotela imenovati Italijana, ali mi okoli „Edinosti“ smo tudi to preprečili.

Zdaj pa odprimo „Edinost“ od 16. oktobra lanskega leta. Na drugi strani je debelo tiskano to-le: „Mi (okoli „Edinosti“) zahtevamo (za trž. škofa) domačina: bodi Slovana, bodi Italijana.“ — Drugače se da to tako-le reči: „Nam okoli „Edinosti“ je prav vse eno, ali bo tržaški škof Slovenec ali Italijan, da le Nmec ne bo.“

Te dve izjavi „Edinosti“ si torej očitno oporekate in naši tržaški prijatelji ne preostaja drugega nego izbrati, kdaj je lagala, ali v terek ali lani v oktobru.

Ko to premišljujemo, se nam zdi, da imamo opraviti s „Sočo“; kajti ta navadno taji danes, kar je včeraj trdila A, pa kaj?! Saj so gospodje okoli „Edinosti“ svoje duše že davno izlili v duše onih pri „Soči“!

Goriškimi trgovskimi krogi v „Edinosti“.

— Spet so se oglasili „goriški slovenski trgovski krogi“ (!) v tržaški „Edinosti“. Kajpada, povelji jim ni bilo zadnje naše pojasnilo na njih nepotrebno izzivanje. Povedali smo jim, kar je šlo. Zadnjič so trdili, da nismo sprejeli v „Izkaz“ tega in tega slovenskega trgovca. Ko smo jim povedali, da dotičniki so bili vprašani, a so inseriranje odklonili, molčijo sedaj na to, a jahajo še nadalje šepavo kljuse, češ, da smo uvrstili v „Izkaz“ Lahe in Nemce. Na to odgovarjamo sledeče: Ako bi prebivali v Gorici samo taki „Lahi“ in „Nemci“, kakor so tisti, katere imenuje „Edinost“, bi bilo goriško slovenstvo kmalu rešeno. Slovensko šoitstvo podpirajo, najmanjšega dokaza ni, da bi nastopili kedaj proti nam, pač pa nas podpirajo. In take

njaštvom“, ki storite za slovenski narod manj kakor tisti, katere proglašate za Lahe in Nemce!

„Edinostinemu“ trgovskemu „zasledovalcu“!

Prejeli smo in objavljamo: Gospod urednik, huda se Vam piše! Dopisnik „Edinostin“ iz „goriških slov. trgovskih krogov“ Vam žuga, da Vas zarad priobčenega „izkaza slov. trgovcev, obrtnikov in dr.“ „do vseh podrobnosti in pazno zasleduje“. Ali kakor kaže njegov zadnji odgovor v „Edin.“ (pravimo: njegov zadnji odgovor, ker sam piše, da ne bo več odgovarjal, ampak le „zasledoval“), so „podrobnosti njegovega zasledovanja“ jako debele in površne. V Vaših dveh odgovorih na njegov naslov ste mu tudi kazali v zrcalu goriškega liberalnega gospodarskega poloma slike, katerim se je odmaknil kakor da bi ga bile spekle. To ste mu ž njimi vrtali po kosteh in po ustnicah in — molčal. Tu so nehale vse „podrobnosti njegovega zasledovanja“. Zato je hitel z obljubo, da ne bode več odgovarjal. Čednost iz zadrege! In vendar! Recimo, da bi bil v Vašem izkazu res kak Neslovenec, bi bila škoda, katero bi moglo roditi narodni stvari nepoznanje teh Neslovencev, kar izginja joče minimalna nasproti grozni nesreči, ki zadene goriške Slovence vsled liberalnega poloma. In glejte, prvo „zasleduje“ goriški trgovski dopisnik „do vseh podrobnosti in pazno“, čez drugo pa kar prestopa! Zato mu resno svetujemo, naj ne „zasleduje“ mušic, pač pa slone v naši narodni nesreči!

Ker mu pa „zasledovanje“ tako imenitno imponuje, naj vzame na znanje, da tudi pisatelji teh vrstic „zasledujejo“, pazno „zasledujejo“, že več let „zasledujejo“, in sicer „Edinost“, njeno pisavo in njeno „taktiko“. In dočim „Edinostin“ „zasledovalec“ še le napoveduje svoje „zasledovanje“, mu moremo mi postreči že z rezultatom svojega „zasledovanja“. „Zasledili“ smo namreč v „Edinostini“ taktiki nastopno načelno navodilo: Pred vsem bodite izbirčni v obliki, ne v snovi! Ne delajte si skrbi, če je to, kar pišete, zavito ali celo izlagano! Pazite pa, da je to povito v milo, rahlo besedo, katera naj se cedi samega medu rodoljubja in nacionalizma! Ne dajajte nikomur računa od svojih nesrečnih poročil! Ne spuščajte se torej v polemiko s stranko in nje glasilom, katero ste obrekovali! Tako prikrijete vsaj našemu čitateljstvu svoje laži. Če Vam pa de težko, da vam obrekovani nasprotnik (stranka, časnik) dokazuje laž vrh laži, revanširajte se za prisiljeno molčanje s tem, da navalite nanj nove laži! Tako Vam pretveza, da mrzite „neplošno“ polemiko, daje pristo roko, da lahko lažete, kolikor potrebujete in kolikor hočete.

Zdaj vidi g. trgovski „zasledovalec“, da smo „Edinost“ in njega dobro „pogrunтали“. Sledili smo pazno ves boj, katerega je „Gorica“ vztrajno bojevala zoper nepošteno taktiko „Edinostino“. A bilo ni niti tega treba; zadostovala so nam že suha dejstva, katera je „Gorica“ v svoji 11. l. številki predložila javnosti kot laži „Edinosti“, katere laži so najboljše spričevalo, da smo „Edinostino“ taktiko imenitno pogodili.

„Edinostin“ trgovski „zasledovalec“ prežvekuje tudi bajko, da so razne občinske volitve dokazale, da je ljudstvo začelo odklanjati vodstvo naše stranke. No, no, ali le take občinske volitve, kakor so bile „pofarbane“ v „Edinosti“. K takim dokazom gospodu „zasledovalcu“ prav dober tek! Ali opozarjamo ga, da je „Edinost“ s takimi dokazi že enkrat doživela neljubo razočaranje. Po izidu predzadnjih deželnozborskih volitev je triumfirala: Gregorčičeva stranka leži na tleh. Ljudstvo je pa kmalu izpoznalo sleparstvo z „agrarno“ stranko, s katero je „Edinost“ tako zaljubljeno koketirala, in zadnje deželnozborske volitve so korenito desavuirale „Edinostine“ halucinacije.

Še neko naše „zasledovanje“ bodi opomnjeno „Edinostinemu“ „zasledovalcu“, ker zadevlje v prvi vrsti njegovega goriškega kolego, če ne njega samega. Dne 15. oktobra je „Edinost“ objavila dopis iz Gorice v zadevi insektarjev gor. trgovcev in obrtnikov, v katerem je mrgolelo laži na naslov „Gorice“. „Edinost“ je morala 19. oktobra priobčiti popravek uredništva „Gorice“. Uredništvo „Edinosti“ je dodalo po pravku to-le pripombo: „Besedo ima sedaj naš goriški dopisnik. Potem izpregovorimo tudi mi kako besedo o tem „poslanem“, kajti tudi to je velekarakteristično za strankarsko strast in osebno sovraštvo, ki je zavladao na Goriškem“. — Mi smo to zadevo od tedaj pazno zasledovali v vsaki številki „Edinosti“. Ali do danes vse molči, „Edinost“ in nje goriški dopisnik. Če pomislimo, da je „Edinostin“ dopisnik iz dne 15. oktobra najbrže današnji „Edinostin“ „zasledovalec“, potem moramo priznati, da je ta goriški dopisnik že mojstersko izurjen v „Edinostini“ taktiki. Tako „zasledujejo“ „zasledovalca“ v „Edinosti“

„zasledovalci“
„Edinostine“ taktike.

Modra galica. „Goriška zveza“ nam naznanja, da sprjemna naročila na modro galico in žveplo. Oni, ki se mislijo naročiti in so udje kake zadruga, ki je včlanjena pri zvezi, naj to čimprej store. Zadruga, ki naročujejo skupno za svoje člane, naj se oglašijo čimprej mogoče.

S kakšnimi podjetji se peča „Učiteljska tiskarna“? „Slovenec“ piše: „Iz težko prisluženega učiteljskega denarja ustanovljena „Učiteljska tiskarna“ tiska poleg „Jutra“ tudi takozvani „Ilustrovani Tednik“, ki je mimogrede rečeno, za nič. Ta „Ilustrovani Tednik“ vzdržuje „lastništvo“ dveh mož, eden med njimi je bivši liberalni učitelj Pesek. Ta dva „lastnika“ lista pa sta si glede svojega lastništva tako na jasnem, da se zdaj tožita, kdo je pravi lastnik in sta drug drugemu te dni po policiji pustila za preti uredništvo! Zdej se moža pravdata, „Učiteljska tiskarna“ pa se spušča v tako sijajna podjetja, pri katerih se lastništvo ni juridično gotovo! Tako se nalaga denar učiteljskih vdov in sirot.“

Odšel je in se ni več vrnil. — Dne 4. t. m. ob 4. uri zjutraj se je pijan vrnil v hišo 38 letni črevljar Edvard Martinuzzi, stanujoč v ulici Formica št. 24. Ob 11. uri istega dne je Martinuzzi zapustil hišo ter se dozdej še ni vrnil. Njegova žena je v velikih skrbih, ker misli, da si je vzel življenje ali pa, da se ne bo več vrnil v hišo. Policija ga išče.

Nekaj novega za Gorico. Name-rava se namreč prirediti v Gorici prvo nedeljo v maju cvetlični korzo, katerega bi se udeležili avtomobili, kolesarji, ekvipaže in drugi elegantni vozovi. Tega cvetličnega korza bi se udeležili tudi Tržačani in drugi bogatejši sloji. Vozovi bi vozili od Ribjega trga do južnega kolodvora in obratno. Hiše teh ulic bi bile s cvetjem in zastavami okrašene. Postavili bi se tudi dobinki. — Tako čitamo v laških listih. Ako bo kaj s tem, bomo poročali.

Da se pride na sled brezvestni morilki deteta, ki so ga našli v kapelici „Immacolata“, je v nunski ulici (Via Monache) št. 11 razstavljeno v izložbi oblačilo, v katerem je bilo dete zavito, v svrhu, da bi oni, ki bi spoznal ono oblačilo oziroma po njem njeno lastnico, to javil policiji.

Vabilo na redni občni zbor, ki ga bode imelo „Društvo za podporo izpuščenih kaznjencev“ dne 17. marca 1911 ob 5. uri in pol popoldne v dvorani št. 11 v drugem nadstropju c. kr. okrožnega sodišča. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Volitev vodstva; 5. Morebitnosti.

Opazka: Ako bi ob 5. uri in pol ne prišlo postavno število članov, vrši

se drugo zborovanje ob vsakem številu ob 6. uri istega popoldne.

Odprti lekarni. Od 12. do 19. t. m. bodeta imeli ponočno službo lekarni: Gliubich - Tromba.

Nesreča pri delu. Pri zidanju nove hiše na Tržaški cesti je padel 67 letni Jakob Arčon iz Renč s kakih 5 metrov visokega odra na zemljo ter si pri tem zlomil eno rebro in se precej močno ranil na glavi. Njegovo stanje ni jako nevarno.

Za narodni muzej so darovali: G. Kenda, Pohlinovo Abecediko (nepopolno). G. prof. Šubic, zob jamskega medveda. G. Lutman iz Sovodnj 1 star novc. Dijaki III. letnika Turk, Koršič, Čopič 5 starih novcev. G. Gatej, urar Tolmin, jako čudno zraščeno kos lesa. — G. Poniž Benedikt 1. Janeza Svetokriškega, Pridige I. zvezek (l. 1691) 2. Schönleben, Evangeliji (l. 1672). — G. I. Toroš 1 star novc; g. Joško Hrovat Ajdovščina 1 star novc; G. Jug, teolog v Gorici 2 novca in 1 star pečat. — G. Kenda, učit. i. l. 1 star novc. — g. Tomsic J. osmošolec 8 starih novcev. — G. Albin Radikon 4 stare novce in 1 svetinjo. — G. Tavčar gimn. 1 star novc. — Gospa Marija Kopačeva 2 papirnata fl. 1866. in 1882. 1 novc srebrn iz l. 1638. in 2 druga novca. — Darove sprejema društveni gospodar g. Rudolf Drufovka trgovec Gosp. ulica 3. — Odbor.

Ženska v hlačah. — Taka spaka se bode, tako se govori, prikazala tudi Goričanom, ki bodo prisostvovali jutri koncertu mestne godbe v ljudskem vrtu.

Umrli so v Gorici od 28. februarja do 7. marca in sicer na domu: Katarina Kocjančič, Zora Breščak, Marija Disors, Alojzij Romano, Marija Halter, Josipina Gall, Angela Nauta, Marija Simčič, Avgusta Susnič, Jakop Zilli, Terezija Velikonja, Helena Pavlica.

V moški bolnišnici: Franc Vogler iz Celovca, Martin Torkar iz Kuka, Anton Catrocchio iz Perteole, Franc Tavčar iz Krepelj, Ivan Tomažič s Snežatnega, Robert Gerlevič iz Gorice, Franc Pipan iz Gabrovice.

V ženski bolnišnici: Ivana Stabile iz Žapuž, Terezija Korenjak iz Lokve, Ana Velišek iz Imenj, Marija Bucik iz Rakovca, Marija Mičeu iz Ajela, Marija Vendramin iz Trsta.

V vojaški bolnišnici ni v tem času nikdo umrl.

Tatovi so se pojavili v Park Hotelu v Sesljanu. Ulomili so v razne omare ter hoteli okraši marsikaj a so jih še pravčasno preprodili.

Živinska kuga na parkljih se je pojavila v štaškem županstvu in sicer v Raši, na Poljanah in v Razgorih.

Nesreča. — Anton Antonič iz Brestice je zgubil oko pri delu v kamnolomu v Nabrežini.

Gozdni požari na Krasu se množe zlasti v zadnjem času. Poroča se, da je minulo nedeljo gorelo nad Malim Dolom. Požar so omejili, sicer bi bila škoda velika. — V torek zvečer je nastal požar nad Rihenbergom. Prišli so gasit Škrbinci in Rihemberčani. — V sredo je gorel borov gozd pri Medjivasi ob železnični progi. Najbrže je skočila iskra z lokomotive in užgala gozd. Škoda je velika.

Prihodnji sestanek sodalit. Ss. Cordis za tolimsko dekanijo bo dne 16. marca opoldne pri sv. Luciji.

Krasne razglednice za Velikonoč. „Slovensko sirotišče“ je založilo prav krasne razglednice za Velikonoč. Priporočamo.

Umor novorojenčka. — Pred par dnevi so našli na železniški progi blizu postaje Repentabor novorojeno mrtvo dete, ki je bilo zavito v kos lista „Il Piccolo“. Domneva se, da je bilo dete vrženo iz vlaka. Orožništvo preiskuje stvar z največjo mrzličnostjo.

Nov šolski ravnatelj. Profesor na državni realki v VI. dunajskem mestnem okraju dr. Artur Brandeis je imenovan ravnateljem drž. realke v Trstu.

Nesreča iz neprevidnosti. — V četrtak sta se vozila dva prijatelja, neki Lieberman in neki Petrič, iz Tržiča proti Gorici v motociklu. Lieberman je hotel med vožnjo poskusiti avtomatičen revolver. Pri tem sta ušla dva strela, ki sta zadela Petriča, kateri je imel še moč ustaviti motor. Petrič se je nato zgrudil na tla. Nek kolesar, ki je slučajno mimo vozil, je javil pripetljaj v Tržiču. Prišel je zdravnik in odredil prevoz ranjenca v bolnišnico. Neprevidnega Liebermana pa so aretirali. Petrič se nahaja v nevarnem stanju.

Prebivalstvo Primorske. „Osservatore Triestino“ prinaša uradne podatke o vseh ljudskega štetja po posameznih okrajih. Glasom omenjenega štetja šteje Trst brez vojaštva 226.423 prebivalcev (leta 1900 — 176.383).

S posadko vred znaša število prebivalstva 229.475 (178.599).

Na Goriškem se razdelja prebivalstvo po posameznih političnih okrajih:

Gorica (mesto) 28.297 (23.671). Gorica (okraj) 73.612 (68.371). Gradišče 34.679 (31.197). Tržič 52.652 (42.424). Sežana 30.141 (29.084). Tolmin 38.094 (36.303). Skupno število prebivalstva Goriške znaša 257.475 (231.050). Z vojaštvom vred znaša prebivalstvo 260.500 (232.897).

V Istri:
Rovinj (mesto) 12.118 (10.302). Koper (okraj) 90.134 (79.787). Lošinj 21.106 (19.876). Pazin 48.287 (44.568). Poreč 61.151 (54.485). Pula 77.996 (59.338). Krk 21.289 (21.140). Volovsko 53.915 (74.967). Skupno 385.987 (337.363). Z vojaškimi posadkami vred 403.000 (345.050).

V odstotkih se je število prebivalstva zvišalo v Trstu za 28.333%, na Goriškem za 11.43 odstot. in v Istri za 14.41 odstot.

Cela Primorska šteje (brez vojaštva) 869.885 prebivalcev, proti 744.706 pred 10 leti. Absolutni povešek znaša totej 125.085 ali 16.79 v odstotkih. Z vojaškimi posadkami vred znaša število prebivalstva 893.000 proti 756.546.

Zanimivo je, da so pred desetimi leti našli na celem Primorskem brez vojaštva 744.796 in z vojaštvom vred 756.546 prebivalcev. Vojaške posadke na Primorskem so torej štele pred 10 leti 11.750 mož. Letos pa so našli brez vojaštva 869.885 prebivalcev in 893.000 z vojaštvom vred. Vojaške posadke na Primorskem štejejo torej danes 23.115 mož — so se torej v zadnjih letih pomnožile za skoro 100 odstotkov. To pa bržkone vsled zboljšanih prijateljskih razmer s sosednjo Italijo!

Obletnica pomorske bitke. Jutri bo 100 let, odkar se je bila l. 1811 pomorska bitka pri Visu med francosko in angleško mornarico.

Žalostna smrt. 70 letna Ana Mikulin iz Medane je hotela v sredo v gozdu se greti kosilo, ki ga je prinesla delavcem. Pri tem se je vnela suha trava. Nastal je velik plamen, katerega je hotela udušiti; a ogenj se je prijel uboge žene, ki je našla pri tem grozno smrt. Našli so jo še v zadnjih zdihljajih.

Kršenje zakonov po italijanski deželnozborski večini v Istri. Dne 6. t. m. so se zbrali v Trstu hrvatsko-slovenski poslanci v istrskem deželnem zboru v klubovo sejo, katere se je udeležila tudi večina županov onih istrskih občin, katerim je deželni odbor Istre vskratil pravico pobiranja občinskih doklad za l. 1911.

Sklenili so pri ti priliki enoglasno:

1. da se c. k. osrednji vladi na Dunaju izroči spomenica, v kateri hrvatsko-slovenski poslanci v deželnem odboru Istre najodločnejše protestujejo proti brezskrajnemu in brezobraznemu kršenju zakonov od strani italijanskih prisednikov v deželnem odboru Istre ter deželnega glavarja dra Rizzija.

2. da je posredovati pri centralni vladi na Dunaju, da na podlagi obstoječih zakonov prisili istrske Italijane v spoštovanje z zakoni zajamčenih pravic

istrskih Hrvatov in Slovencev in v vršenju obstoječih zakonov.

3. da se je pritožiti pri viših oblastih proti postopanju ces. kr. namestništva in c. k. finančnega ravnanja teljstva v Trstu radi podelitve dovoljenja za iztirjavanje občinskih doklad v tistih občinah, za katere so bili od strani deželnega odbora za Istro proračuni za leto 1911 protizakonito odobreni.

4. da je vstrajati do kraja v borbi, usiljeni istrskim Hrvatom in Slovencem po krivičnem in protizakonitem postopanju istrskih Italijanov.

Obenem je bila izražena nada, da bo c. k. vlada tudi nasproti istrskim Italijanom hotela in znala energično varovati zakon in svojo avtoriteto, ter jih z najstrožjimi odredbami prisiliti, da izpolne obvezo, ki so jo prevzeli nasproti c. k. vladi v pogledu hrvatske ljudske šole v Puli in katere neizpolnitev je sedaj izzvala v deželi Istri popolno anarhijo.

Podkomite odseka za državne uslužbence. Podkomite odseka za drž. uslužbence je na četrtkovi seji rešil službeno pragmatiko do vprašanja avansa, glede katerega počaka izjavo vlade in potem bo zopet nadaljeval o tem razpravo.

Poljedelski pouk med vojaki. — Ogrska agrarna korespondenca poroča, da namerava poveljstvo aradskega kr. ogrskega domobranskega bataljona infanterije vsled inicijative bataljonskega poveljnika majorja H. pl. Hausserja, prirejati primerno intencijam kr. ogrskega domobranskega ministrstva poučna kmetijska predavanja za moštvo in podčastnike kmečkega stanu. Tako si moštvo more, ko se povrne v civilno življenje, s svojimi znanostmi lažje zagotoviti svojo eksistenco. Aradsko komitatno kmetijsko društvo je sestavilo tudi že program za ta predavanja, ki se bodo vršila v marcu. Obravnavala se bo na njih reja govede, perotnine, čebel, kakor tudi ostale stroke.

Izseljevanje v Brazilijo. — C. kr. trgovinsko ministerstvo je dobilo sledeča poročila: V bližini mesta Sete Lagoas v braziljanski državi Minas Geraos se je ustanovila nova izseljeniška kolonija pod imenom „Dr. Wenzelao Braz“.

Vsa ondotna okolica je nezdrava, ker je tam mnogo močvirja, ki povzroča pri Evropejcih prav lahko mrzlico. Nalezljive bolezni vsake vrste so tam jako pogosto. Pitna voda je slaba. Kar se tiče imenovane kolonije, vladajo tam najslabše razmere v vsakem pogledu. Tudi prevažanje pridelkov je težavno, posebno pa ob deževnem vremenu, ker ni pravih poti. Tamošnja država ne prevzame nobenega jamstva za ponudbe, ki bi jih bil bodisi kdo bodi napravil glede te kolonije. Sviri se zaradi tega vse avstrijske izseljence pred izseljevanjem v ta kraj.

Aprobirana šolska knjiga. C. kr. ministerstvo za bogočastje in uk je odobrilo z dne 10. svečana 1911, št. 4065, slovensko učno knjigo „Kemija in mineralogija“ za IV. razred gimnazij in realnih gimnazij, ki jo je pisal dr. Vladimir Herle, c. kr. profesor v Kranju.

O jugoslovanski umetnosti. Dne 3. avgusta praznuje prvak hrvaških glasbenikov Ivan pl. Zajc 80 letnico svojega rojstva.

Slovenska zmaga na Koroškem V Št. Janžu v Rožu so pri občinskih volitvah v vseh treh razredih zmagali slovenski kandidati.

Grozen čin blaznega. — V nedeljo je prišel v hišo Ivana Bertoka v Svetem Tomažu v Istri 35 letni Ivan Pobega iz Sv. Antona. Imel je velik nož v rokah ter kričal: „Kje je, kje je!“

Približal se je gospodarju Ivanu Bertoku ter ga mahnil preko lica z nožem. Nato se je približal Bertokovi ženi, ki je vsa prestrašena skrivala 2-letnega otroka pred tujcem. Ko je Bertok videl, da se nahaja njegova žena v nevarnosti, vzel je puško ter ustrelil Pobego v

desno nogo. Ta se je zgrudil na tla ter začel rezati ranjeno nogo. Na strel so prišli sosede ter z veliko težavo odvezli nož Pobegi, ki je bil očitno blazen. Zvezali so ga ter ga prepeljali v tržaško bolnišnico. Vzrok blaznosti Pobega je bil baje ta, ker mu je oče nadomoma ter brez testamenta umrl, tako da se je moralo premoženje razdeliti na 7 delov. Pobega je te dni v bolnišnici umrl.

Ajdovščina šteje po najnovjšem ljudskem štetju 910 prebivalcev. V zadnjih desetih letih se je pomnožilo za 58 oseb. Živali je: 34 konj, 88 goved in 9 prašičev.

Škrbina šteje in sicer celo županstvo 614 prebivalcev in 111 hiš. Prebivalstvo se je v zadnjih desetih letih zmanjšalo za 12 oseb.

Velika Praga. — Doigoletna pogajanja radi priključenja praških predmestij k mestu Pragi so dospela do konca. K dosedanjim osmim okrajem Prage se pridruži drugih osem, tako, da bo imelo mesto 16 okrajev in bo štela bodoča Velika Praga 448.793 prebivalcev. Mesto Kraljevi Vinogradi, ki šteje 75.000 prebivalcev, je odklonilo priključenje k Pragi iz gospodarskih, političnih in finančnih vzrokov.

Prebivalstvo Češke. — Glasom površnega ljudskega štetja je na Češkem 6.769.579 prebivalcev.

Dezertier. — Dne 5. t. m. se je v Vidmu predstavil orožnikom vojak 97 pešpolka Benjamin Lonzo ter rekel, da je avstrijski dezertier in da je baje zato dezertiral, ker je Italijan in se mu ne zljubi služiti v avstrijski armadi.

V Rimanjih bo po preteku osmih let zopet običajni shod o sv. Jožefu, dne 19. marca.

Cesar Viljem in naš prestolonaslednik. — Čuje se, da obišče letos nemški cesar Viljem našega prestolonaslednika na Brionskem otoku.

Novi davki. V seji proračunskega odseka, ki je bila v sredo zvečer je finančni minister govoril o svojem finančnem programu. Odsekovi člani so ministra mirno poslušali, a pritrjevali nikdo, pač pa je napravil neki poslanec glasno opazko: „Bilinski povrni se, vse ti bo odpuščeno.“ Finančni minister je napovedal, da namerava inkamerirati davek na pivo in da je postalo aktualno vprašanje o monopolu vžigalic. Vlada si poišče dohodkov tudi pri davkih na dedščine in z reformo davka na vino. Hladno je povedal, da, če mu ne dovolijo novih davkov, tudi ne bo mogel ustreči kulturnim zahtevam, deželnim financam in državnim uslužbencem.

Eksplozija. — V tovarni patron v Pragi je v četrtek iz neznanih vzrokov nastala eksplozija, vsled česar je bilo postopje razdejanje. Nek 36 letni delavec je bil pri tem ubit.

Nadvojvoda Rainer je v četrtek slavil petdesetletnico, odkar je prevzel kuratorij akademije znanosti. Cesar mu je ob tej priliki pismeno čestital.

Fogazzaro umrl. — V torek je v Vincenci umrl slavniti italijanski pisatelj senator Antonio Fogazzaro.

Proti ženskam v hlačah se dogajajo v vseh mestih, kjer se pojavijo take ženske, poulični prizori, ki v več slučajih ovirajo celo promet. Posebno veselje pri tem imajo pohajči, katerih v velikih mestih ne manjka; zbirajo se okolo nositeljice nove mode ter jo na vse mogoče načine nadlegujejo, tako da jo mora ona odkriti. V Galatz-u si je morala ena žena v hlačah napraviti pot s tem, da je parkrat ustrelila iz revolverja, seveda v zrak. To je nadležneže razgnalo, in ona je mogla potem nemoteno nadaljevati svoje pot.

Droblinice.

Vseslovanska razstava leta 1913 v Pragi. „Česke Slovo“ poroča: Po daljših pogajanjih med češkimi poslanci in ministerskim predsednikom baronom Bienerthom je vlada obljubila Čehom, da ne bo ovirala nameravane vseslovanske razstave leta 1913 v Pragi. Razstavo se namerava prirediti v velikem obsegu.

Varčevanje otrok v Srbiji. Meseca septembra 1910 se je vršil v mestu Leskovcu v Srbiji občni zbor kmetijskih zadrug. Glasom poročil na tem zborovanju je imela Srbija 907 zadrug s 40.000 člani. Zadruge so imele prometa 42 milijonov in 5 milijonov se je porabilo za povzdigo gospodarstva.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega : Franka : s kavnim mlinčkom“ iz zagrebske tovarne. — Kakovost „pravega : Francka :“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala

Remična čistilnica in barvalnica.

Marsikdo ne ve, da se nahaja v Gorici Filialka kemične čistilnice in barvalnice

ALBIN BOEGANA iz Trsta,

kjer se pere, čisti in barva vsakovrstno blago, moške in ženske obleke, pregrinjala, kožuhovine itd. Izdeluje se na parno silo. Močenje sukna, pranje in kodranje peres. — Za barvanje se uporabljajo le take barve, ki so vstrajne in se dajo prati.

Cene zmjerne.

Za obila naročila se priporoča zastopnik

Anton Jug,
Gledališka ulica št. 14.

Karol Angeli,

trgovec in krojač v KANALU sprejme takoj

dva krojaška pomočnika.

Delo stalno.

Najzanimiveje pri tem zborovanju je bilo poročilo o varčevanju otrok. Pri vsaki zadrugi je poseben oddelek, ki se imenuje otroška hranilnica in v katero vlagajo otroci svoje prihranke. In teh prihrankov so naložili otroci v hranilnicah okroglo 2 milijona K. In pri nas?! — Ali ne bi bilo tudi pri nas kaj takega koristno?! Na v a j a j m o otroke k varčevanju!!

Gospodarske vesti.

„Ljubljanska kreditna banka“ je imela v minolem letu 1.033.812.742.46 K splošnega denarnega prometa, proti l. 1909 za 276.858.455.54 K več. Čisti dobiček je znašal 326.832.73 K.

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v Gorici **Gospodska ulica št. 1** se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

Semenski krompir

in pa krompir za kuhanje, izvrsten; imam na prodaj, PETER BITEŽNIK, ulica Soški most št. 8.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Ljubljanska kreditna banka.

Naznanilo.

Vsled sklepa XI. rednega zbora se izplačuje za leto 1910 kot 7% dividenda

kron 28

na vsako delnico, za kupon št. 10 počenshi s 5. marcom 1911, pri blagajni centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Celovcu, Spljetu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Upravni svet.



Sadni soki Ceres in jedilna mast Ceres

so najslastnejša pijača in živila.

Popolnoma naravna.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

TEOD. HRIBAR

(prej Krojaška zadruga) v GORICI.

Došle so krasne novosti za spomladansko sezono. Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko na dom.

Vsem gospodinjam toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORISO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist obmejnim slovincem.

RAČUNSKI SKLEP „CENTRALNE POSOJILNICE“ V GORICI

ZA X. UPRAVNO LETO 1910.

Denarni promet

Sprejemki			Izdatki		
	Kron	vin.		Kron	vin.
Račun blagajne	12.214	58	Račun glavnih deležev	20,00	—
„ glavnih deležev	2.400	—	„ opravičnih deležev	24	—
„ opravičnih deležev	3,04	—	„ hranilnih vlog	1.067,348	88
„ pristopnin	1,56	—	„ obresti hranilnih vlog	5.968	85
„ hranilnih vlog	876,168	98	„ posoj. na menico	148,086	12
„ posojil na menico	192,770	53	„ obresti posoj. na menice	339	28
„ obresti posojil na menice	39,378	33	„ posojil na vknjižbo	432,507	31
„ posojil na vknjižbo	106,583	34	„ obresti posoj. na vknjižbo	236	42
„ obresti posoj. na vknjižbo	97,466	59	„ tožb. stroškov	3,298	91
„ zamudnih obresti	3,771	27	„ upravnih stroškov	19,277	98
„ tožbenih stroškov	2,195	12	„ efektov	60	—
„ upr. prispevka	7,118	46	„ knjig in tiskovin	738	60
„ tekoči	3,420,006	47	„ tekoči	3,069,434	30
„ tekočih obresti	494	81	„ tekočih obresti	2	59
„ posoj. na mes. odplačevanja	10,929	32	„ razpol. zaklada	4,630	42
„ obr. posoj. mes. odplačevanja	1,792	55	„ dividende	2,002	06
„ stavbene uprave	9,263	85	„ nakuplj. del. Kroj. zadr.	320	—
			„ posoj. na mes. odplačila	10,016	16
			„ obresti posoj. na mes. odplačila	4	20
			„ stavb. uprave	6,051	98
			„ blagajne: gotovina 31. decembra 1910	10,666	14
	4,783,014	20		4,783,014	20

Promet:

a) Sprejemki K 4,783,014,20
 b) Izdatki 4,772,348,06
K 9,555,362,26

Račun bilance

Imovine			Dolgovine		
	Kron	vin.		Kron	vin.
Račun efektov	1,684	—	Račun hranilnih vlog. Stanje:	K 2,097,860,63	
„ inventarja	2,208	07	„ kapit. %	92,380,70	2,190,241 33
„ premičnega inventarja „Central“	485	52	„ tekoči: stanje	K 108,861,68	
„ posojil na menico	500,470	53	„ pripisane %	34,888,39	843,750 07
„ posojil na vknjižbo	1,981,551	88	„ glavnih deležev		52,400 —
„ posojil na mesečna odplačevanja	39,888	24	„ opravičnih deležev		3,466 —
„ tekoči: Stanje	K 342,800,10		„ rezervnega fonda		44,374 69
„ Pripisane %	19,475,65	362,275 75	„ razpol. zaklada		53 63
„ obresti posojil na menico: zaostale	9,947	90	„ obresti posojil na menice: predplačane		3,635 49
„ obresti posojil na vknjižbo zaostale	44,149	21	„ obresti posojil na vknjižbo: predplačane		11,302 49
„ obresti posojil na mes. odp. zaostale	2,810	67	„ obresti posojil na mesečna odplačevanja: predplačane		17 80
„ knjig in tiskovin	1,945	08	„ dividende: nedvg. dividende		1,829 08
„ nakuplj. del. Kroj. zadruga	13,212	40	„ stavbene uprave: predp. najemnina		1,575 —
„ obresti nak. del. „Kroj. zadruga	3,311	28	„ zgube in dobička: dobiček		14,817 83
„ stavbe: vrednost 31. decembra 1910	189,139	47			
„ stavbene uprave: zaostala najemnina	975	03			
„ tožbenih stroškov	2,742	24			
„ blagajne: gotovina 31. decembra 1910	10,666	14			
	3,167,463	41		3,167,463	41

Račun zgube in dobička

Zguba			Dobiček		
	Kron	vin.		Kron	vin.
Račun inventarja: 5% odpis	K 116,15		Račun uprav. prispevka	7,118	46
„ premič. invent. Central 10% odpis	53,94	15	„ pristopnin	156	—
„ knjig in tiskovin 20% odpis		486 27	„ obresti posojil na vknjižbo	98,898	47
„ upravnih stroškov	19,277	98	„ obresti posojil na menico	30,647	87
„ kapitaliz. %	5,968,85		„ obresti posojil na mesečna odplačila	2,685	05
„ obresti hranilnih vlog: izplačane	K 92,380,70	98,349 55	„ obresti nakuplj. deležev „Kroj. zadr.“	923	63
„ tekočih obresti	14,920	52	„ zamudnih obresti	3,771	27
„ bilance: dobiček	14,817	83	„ stavbene uprave	3,821	55
	148,022	30		148,022	30

Načelstvo:

Berbuč Ivan, Fran Vodopivec, Fran Leban, Dr. Fran Žigon, Dr. Fran Pavletič,
 dež. poslanec in c. kr. prof. v Gorici, c. svetnik v p. v Gorici, c. kr. vladni svetnik v p. v Gorici, prof. bogoslovja v Gorici, odvetnik v Gorici,
načelnik,

Anton Fon, Ferdinand Sfiligoj,
 trgovec v Gorici, **odbornikl.** veleposestnik v Gorici,

Nadzorstvo:

Anton Šantel, Ivan Pirjevec, Monsg. Josip Pavletič,
 c. kr. šolski svetnik v Gorici, c. kr. rač. ravnatelj v Gorici, stolni dekan v Gorici,
načelnik,

Dr. Fran Kos

prof. Josip Pavletič v Gorici

Iv. Znidarčič & dr.

stav. tvrdka

v GORICI VIA MATTIOLI.

Izdeluje vsakovrtnne načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Lastnina **Westfal-stropi** za vsa stavbarska dela brez zadržanja pri zidanju, nizke konstrukcije, z ravnim stropom zavarovanim proti ognju, ki izolirajo vsako šumenje in ropotanje, pri hranitvah železnih nosilcev, železnih vezi in vijakov, **ceneji kakor vsi drugi masivni stropi.**

Pojasnila, stat. izkazi in proračuni brezplačno.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, z vedno isto temperaturo. **Ceneje kakor vsi drugi sistemi.**

Sobo in hrano

išče akademični uradnik samo pri dobri slovenski družini. Ponudbe na upravnishstvo pod „Uradnik“.

Imate li bolečine?

„Elsafluid“. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstotico za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elstarg št. 264 (Hrvatsko).

VELIKA BANKA

išče zastopnike in prekupce dovoljenih in garantiranih srečk z dobro provizijo. Slovenske ali hrvaške ponudbe pošljejo naj se na S. Horváth, Budimpešta, Báthory utca 5.



Velika zaloga dvo-koles od K 30-300; šival. strojev od K 30-250; gramofonov od K 15-1500;



plošče od K 1-4; vsako-vrstnih kmetijskih strojev, orkestrionov i. t. d. Mehanična delavnica pri

BATJEL-u

GORICA, Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo poštine prosto. Najnovejše acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 kron naprej.

„Kmečka Banka“ v Gorici,

na Kornu št. 12

eskomptuje menjice pod jako ugodnimi pogoji.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ter jih obrestuje čisto po

4³/₄ 0/0

Načelstvo obstoji iz gg.: Dr. Alojzij Franko, predsednik, Ivan Sannig, veleposesnik in župan v Biljah, podpredsednik, Fran Obljubek, veleposesnik in župan v Kojsem-Krasno, Ignacij Križman, nadučitelj v Dornbergu, Alojzij Bandelj, veleposesnik v Podgori.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4¹/₂%. Daje članom posojila na vknjižbo po 5¹/₄%, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih

100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Gius. Verdi št. 32, I. nad.** — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Najboljša češka tvrdka. — Perje za postelje po zelo nizkih cenah.



Sivo perje, skubeno 1 kg 2 K, boljše vrsta 2 K 40 v, polu belo 2 K 80 v, belo 4 K, belo puh 5 K 10 v; 1 kg najfinejše snežno-belo, skubeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perje, sivo 6 K, 7 K; belo fino 10 K; najfinejše iz prsnega perja 12 K. Pošilja se 5 kg poštine prosto.

Posteljna prava iz gostega, rudečega, višnjevega belega ali rumenkastega nemkinga, 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazini za podglavo vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, trpežnim perjem 16 K; s polpuhom 20 K, s puhom 24 K. Posamezne pernice 10 K, 12 K, 16 K; bla-4 K. Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke 13 K, 14 K 70 v, 17 K 80 v, 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50 v, 5 K 20 v, 5 K 70 v. Spodnje pernice iz močnega čestanega platna, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80 v, 14 K 80 v. Razpošilja se proti povzetju in sicer od 12 K višje poštine prosto. Za neugajajoče blago se vrne denar. Cenike zastoj in poštine prosto.

S. Benisch v Deschenitzu, št. 743, Češko, (Böhmerwald).

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si s prehlajenjem ali s preobloženjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem nakopali kako želodčno bolezen, kakor: **želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali zastlženje**, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar dobrodelni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravnih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani neurednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravčasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pri starih želodčnih boleznih pojavljajo, pojnajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari in želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjka je krvi, slabost

so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljeni in so ozlovoljeni, ki trpijo na glavobolu, so brez sna, ko največ hirajo in trpijo. Zeliščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Zeliščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživlja premembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vsvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujajo to. —

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Dolgopolje, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Videm, Palma, Červinjan, Oglej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Gorisko-Gradiščanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje želiščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinski štrkljaj 100.0, glicerina 100.0, čino. vino 240.0, sok jerebike 150.0, črešnjev sok 320.0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Stojte!

Kdo ne pozna tvrdke

Stojte!

Kerševani & Čuk

na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI šte. 9?



Vsakdo pozna to tvrdko, ker ima na prodaj **Original Victoria šivalne stroje**, ki so najboljše, najcenejši, najtrpežnejši, najlažji, ki delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. **Original Victoria šivalni stroji** so se vsem šiviljam, krojačem in drugim močno priljubili. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom šivalnega stroja

„Original Victoria“ šivalne stroje. Tvrdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z **Original Victoria šivalnimi stroji** se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

Ta tvrdka ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: **slamorznice, stiskalnice, drozgalnice (stroje za mastenje grozdja), pluge, brane** itd. itd.

Ta tvrdka ima na prodaj najboljša **dvokolesa** bela, rdeča itd.

z znamko **KERSEVANI & ČUK**, ki jih sama izdeluje. Nadalje, **puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, strelnivo.** — Potem najboljše

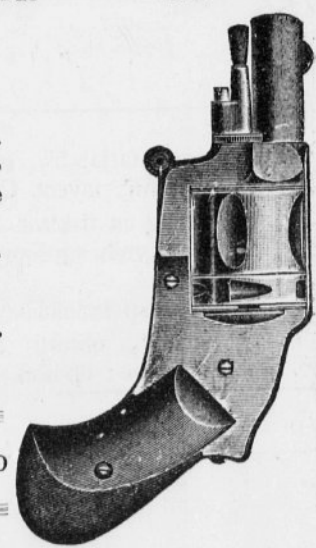
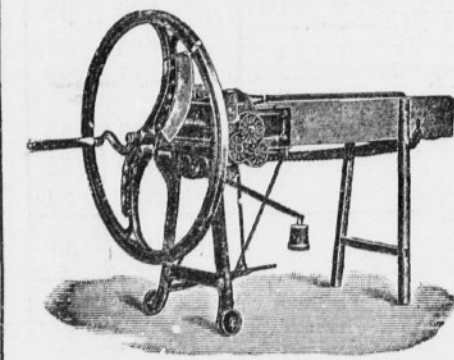
gramofone.

Daje na obroke.

CENIKI

se razpošljajo

zastonj.



Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

V GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obrestuje po 4¹/₂%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.